

Malované

OBLÁZKY

Miroslava
Kubišová

Šikovné
Ruče

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

*Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.*

Názvy produktů, firem apod. použité v knize mohou být ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků. Doporučení a pracovní postupy v této knize byly autorem ověřeny, přesto za ně nelze převzít odpovědnost. Autor ani nakladatelství neručí za jakékoliv věcné, osobní ani majetkové škody.

Malované oblázky

Miroslava Kubišová

Vydala Grada Publishing, a.s.
U Průhonu 22, Praha 7
obchod@grada.cz, www.grada.cz
tel.: +420 234 264 401, fax: +420 234 264 400
jako svou 5912. publikaci

Odpovědná redaktorka Jana Minářová
Sazba a grafická úprava obálky Marcela Veličková
Texty a fotografie Miroslava Kubišová

Počet stran 64
První vydání, Praha 2015
Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a.s.
© Grada Publishing, a.s., 2015

ISBN 978-80-247-9837-0 (pdf)
ISBN 978-80-247-5312-6 (print)

OBSAH

Úvod	4		
1 AKVARELOVÉ TUŽKY <i>Hravé doplňky zahrady</i>	6		
2 TEMPERA V KOMBINACI S OLEJEM <i>Zrcadlo s mořským motivem</i>	8	16 METALÍZA <i>Prívěsek</i>	36
3 TEMPEROVÁ PODMALBA PRO OLEJOMALBU <i>Srdce s oblázky</i>	10	17 OTISKY LISTŮ NA OBLÁZCÍCH <i>Ozdobení květináče</i>	38
4 SUCHÝ PASTEL <i>Pamětní kámen</i>	12	18 BARVY NA PORCELÁN <i>Valentýnské srdce</i>	40
5 AKRYLOVÉ BARVY <i>Dětský věšáček</i>	14	19 MOZAIKA NA OBLÁZKU S 3D LAKEM <i>Prívěsek, těžítko</i>	42
6 AKRYLOVÉ, AKVARELOVÉ A TEMPEROVÉ BARVY <i>Hračky pro děti</i>	16	20 KÁMEN A KOV <i>Náušnice a náhrdelník</i>	44
7 OLEJOMALBA <i>Dekorace</i>	18	21 OBLÁZKY A KOMPONENTY 1. <i>Náhrdelníky</i>	46
8 OLEJOVÝ PASTEL A AKVARELOVÉ BARVY <i>Oblázky jako ozdoba klobouku</i>	20	22 OBLÁZKY A KOMPONENTY 2. <i>Šperky</i>	48
9 MALBA LAKEM NA NEHTY <i>Oblázky pro zatížení ubrusu</i>	22	23 KÁMEN A DRÁT <i>Stromeček na bižuterii a těžítko</i>	50
10 AKRYLOVÉ BARVY <i>Malba na skalce</i>	24	24 DRÁTOVÁNÍ S KORÁLKY <i>Náhrdelník</i>	52
11 STENCIL (ŠABLONOVÁNÍ) <i>Rámeček pro fotografie</i>	26	25 INSPIRACE TVAREM <i>Zapichovátka do květináče</i>	54
12 ANILINOVÉ BARVY <i>Rybky v proutěném rámečku</i>	28	26 INSPIRACE TVAREM <i>Zahradní zvonkohra</i>	56
13 ZLATÉ LINKY – BARVY PRO MALBU NA SKLO <i>Vánoční stromeček</i>	30	27 KAMÉNKY SWAROWSKY A ŠTRASOVÉ OZDOBY <i>Oblázek jako brož</i>	58
14 DÉCOUPAGE – UBROUSKOVÁ TECHNIKA <i>Ramínka s oblázky</i>	32	28 OBLÁZKY, DRÁTY A MUŠLE <i>Mobilní závěs</i>	60
15 KRAKELOVÁNÍ <i>Zátíší se svíčkou</i>	34	29 VODOVÉ BARVY – MALBA AKVARELEM <i>Vánoční Betlém</i>	62

ÚVOD

Při oddechu na dovolené, nebo při pouhé procházce přírodou často nacházíte hezké oblázky, které vás na první pohled zaujmou. Jsou úhledně zakulacené, oválné, nebo různě tvarované a často mívají mnoho barevných odstínů. Každá barva oblázku, ať je to bílá, hnědá, černá, nebo nespočet variací těchto barev se vlastně

stává pro vás „plátnem“, na které můžete malovat. Jemně intonovaný podklad oblázků působí často i na zabarvení malby, čímž dává obrazu celkový výraz. Při malování na oblázky vytváříte samá nová a prakticky neopakovatelná díla. Můžete si přitom vyzkoušet různé malířské techniky, od klasických, jako je akvarel počínaje, až po neobvyklé použití třeba laku na nehty. Každý výtvarný projev je charakteristický a originální na každém novém kamínku. Kromě toho, že se v knize seznámíte s mnoha výtvarnými technikami, najdete

zde inspiraci, jak svůj výtvar prakticky použít. Třeba se stane i pro vás zajímavou součástí skalky, nebo jimi zatížíte létající ubrus v rozích. Oblázky můžete ozdobit třeba okraj květináče, rámečku, použít je v zahradní zvonkohře, nebo jimi označíte víčka kořenek, uplatníte je při výrobě náhrdelníků, přívěsků, náramků, náušnic, spon do vlasů, broží, stojánku na šperky, či dokonce při výrobě ozdob na vánoční stromeček a hraček pro děti. Vyberte si některý z našich námětů a vyzkoušejte s námi, co se vám líbí.

*Hezké tvoření vám přeje
Miroslava Kubišová*

Před zahájením práce oblázky umyjte, abyste je zbavili prachu a nečistot. Každý oblázek vydrhněte kartáčkem a jádrovým mýdlem na praní.

HRAVÉ DOPLŇKY ZAHRADY

Přirozený tvar a vzor kamene může být inspirací k malbě. Výtvořem pak vtipně doplníme zákoutí zahrady, nebo balkónu. Zkusme to tentokrát *akvarelovými pastelkami*, které použijeme v kombinaci s akvarelovými barvami, nebo malujeme pouze těmito tužkami. Malujeme-li je za sucha, je jejich stopa tlumenější, než u normálních pastelek. Vzhled podobný akvarelu pak získáme jejich rozmýváním štětcem buď mírně vlhkým, nebo úplně nasáklým vodou. Nejlepších výsledků dosáhneme jistými tahy, při nichž se barvy příliš nespíší a stopy pastelek zůstanou zachovány. Žilkování, zrnitost i tvar kamene jsou inspirací pro zobrazení kupřikladu vodního plže, ptáčka, nebo divoké rozbouřené krajiny s blesky.

Postup:

1. Před malováním kámen vydrhneme kartáčkem a mýdlem, abychom odstranili prašný nános. Po namočení vynikne kresba žilek i barva kamene.

2. Tvar úlomku kamene i křemenné žilky protínající plochu připomínají v našem případě členění ulity plže.

TIP: Akvarelové pastelky koupíme ve výtvarných potřebách nebo i v některých papírnictvích.

3. Nejdřív se pokusíme lehkými tahy akvarelové tužky zvýraznit barevnou ulitu. Vynecháme jen bílé žilky. Kresba může pokračovat i na druhou plochu skrývající se za hranou kamene.

4. Jednotlivé části zatočené ulity můžeme v některých místech lavírovat vodou, čímž zvýrazníme barevné skvrnky. Akvarelovou barvou s přidáním běloby pak domalujeme tělíčko s tykadly.

5. Velký kámen s bílými žilkami směřujícími od shora dolů připomíná divokou, bouří zasaženou krajinu s blesky.

6. Kresba akvarelovými pastelkami je lavírovaná pouze štětcem namočeným do vody. Detaily jsou pak domalovány vodovými barvami.

7. Úlomek kamene připomíná ptáčka. Ptáček je v některých místech lavírovaný také vodovými barvami. Peří na křídlech a ocasu podtrhují tenké linky namalované bělobou.

ZRCADLO S MOŘSKÝM MOTIVEM

Ozdobme si rámeček zrcadla oblázky s namalovanými mořskými tvory. Motiv pak umístíme do krajiny mořského pobřeží s majákem rozprostírajícího se kolem celého rámu. Vyzkoušejme si to míšenou technikou malby *olejovými barvami na podklad namalovaný temperami*. V minulosti se vaječné tempery používalo, jako podmalby pro díla, která byla lazurovaná olejovou barvou. Výhodou této metody je, že takto připravený podklad schne velmi rychle a umožňuje také rychlé přemalování. Olejová barva přitom sjednocuje a změkčuje jinak pestře, až trochu tvrdě působící podmalování temperovou. Mezi malířské techniky patří také opačný postup, malba temperou do ještě mokré olejové vrstvy. Vrstvu nanesenou olejem však předem necháme trochu zaschnout.

Krok za krokem:

1. Nejdřív začneme s podmalováním temperovými barvami. Jednotlivé plošky nanese na malý oblázek jednoduchými tahy.
2. Po rychlém zaschnutí tempery můžeme pokračovat s přemalováním olejovými barvami. Malým štětečkem namočeným v olejové barvě snadno vytváříme drobné detaily. V některých místech ponecháme třeba jen temperu.

TIP: Bílý Balakryl na tónování větších ploch koupíme v drogerii, nebo v potřebách pro dům a zahradu (Bauhaus)

3. Temperová barva podmalování má jasné, zářivé tóny působící trochu tvrdě. Olejové barvy tuto tvrdost trochu změkčí a odstíny zjemní.

4. Nyní s malováním nemusíme pospíchat, protože olejové barvy zasychají dlouho. Vše můžeme důkladně propracovávat a dlouho opravovat.

5. Detaily, které mají být zářivější, namalujeme pouze temperami. Maják, slunce i malá rybička je namalovaná temperovými barvami.

6. Široký rámeček zrcadla umožňuje pojetí celku jako obrazu. Tužkou obkreslíme polohu oblázků a přemístíme je na papír vedle rámečku.

7. Potom namalujeme na rám pozadí oblohy s mořem. Při malbě větší plochy zesvětlíme modrou temperu lžící bílého Balakrylu.

8. Do Balakrylu přidáváme podle potřeby modrou a nanášíme ji na rám dlouhými tahy velkým měkkým štětcem. Po zaschnutí na rámeček položíme zpět oblázky a lepicí tavnou pistolí je přilepíme.

SRDCE S OBLÁZKY

Máme-li doma, nebo na chatě zbytek drátěného králíčího pletiva, snadno z něj vyrobíme srdce s oblázky. Budeme k tomu potřebovat ještě kus silnějšího a slabšího vázacího drátu, štípací kleště a různé valounky a oblázky, jaké nacházíme na březích řeky. Do závěsného srdce můžeme vložit i malovaný oblázek, nebo na odlehčení dovnitř přidáme prázdné šnečí ulity. Vyzkoušejme si malování olejem na temperu. *Olejová lazura* je lépe zvladatelná, než temperová. Je tedy snazší vytvořit hladkou a rovnoměrnou lazuru v oleji, než v temperové barvě. Jestliže základ namalujeme temperovou barvou a necháme ji uschnout, můžeme vše zpřesnit olejovou lazurou.

1. Temperová podmalba rychle schne a není tu nebezpečí, tak jako při olejomalbě, že se barvy náhodně smíchají a zkalí. K tomu může dojít, malujeme-li mokřým olejem do mokrého. Namalujeme tedy obrázek nejdřív temperovou barvou.

2. Po zaschnutí této první podkladové plochy přemalujeme celý obrázek olejovými barvami. Olejomalbou snáze vyjádříme detaily a hladce zpřesníme barvy, tvary, světla i stíny. Jestliže dodržíme tento postup (zaschnutí podkladové plochy) výsledná malba dopadne dobře.

3. Na papír si namalujeme srdce vysoké asi 29 cm a široké 28 cm. Aby srdíčko bylo symetrické, namalujeme na přeložený papír jen jeho půlku, kterou pak vystříháme. Ze silného drátu pak podle této předlohy vytváříme srdce. Drát měkče tvarujeme prsty. Nemáme-li sílu příliš silný drát ohnout, zkroutíme do sebe slabší vázací dráty (průměr 1,8 mm).

4. Ustříhneme drát delší, než je dvojnásobná délka obvodu srdce (asi 150 cm). Přeložíme jej v půlce – vzniklé očko zachytíme tyčkou a oba konce zkroutíme do sebe. Získáme tak pevný a pružný materiál, z něhož tvarujeme srdce tak, že nejdřív necháme kus volného drátu a za ním jej ohneme do špičky. Prsty vytvarujeme horní oblouky a po dokončení oba konce do sebe vzájemně nad spodní špičkou zakroutíme. Při uzavírání konstrukce si pomůžeme kleštěmi.

5. Z králíčího pletiva širokého 51 cm odvineme asi 70 cm a štípacími kleštěmi jej odstříhneme. Díl přehneme na polovinu (tj. 35 cm strana). Do ohybu vložíme jednu stranu drátěného srdce a začneme s přivazováním. Pletivo přivážeme k silnému drátu tenkým vázacím drátkem o průměru 0,65 mm.

TIP: Do srdce vkládáme oblázky větší, než jsou oka pletiva.
Všechny konce odstříhaného pletiva i drátů zahneme dovnitř.

6. Drátkem vždy provlékneme oko pletiva a obtočíme jej kolem konstrukce. Jakmile se dostaneme k zaoblenému vrcholu, přestaneme vyvazovat a pletivo volně ohneme k druhé straně. Zde jej přichytíme několika drátěnými oky. Potom štípacími kleštěmi s dostatečným přesahem odstříhneme okraje pletiva.

7. Stejným způsobem přivážeme i tuto protilehlou, mírně zaoblenou stranu, avšak nahore nad oběma oblouky necháme srdce otevřené. Tudy vložíme dovnitř zakulacené oblázky a pro odlehčení i několik prázdných šnečích ulit.

8. Na jeden, nebo dva oblázky si můžeme namalovat třeba konvalinku, nebo jinou květinu a vložíme je dovnitř, blíže k pletivu. Malbu akrylovými nebo temperovými barvami s přemalováním olejem déšť nesmyje. Srdce vyplňujeme na stole ve vodorovné poloze. Nakonec jej uzavřeme, konce drátků spleteme do sebe a schováme do výpletu.

TIP: Nemáme-li doma králíčí pletivo, koupíme je v potřebách pro dům a zahradu (Bauhaus). Zde dostaneme také silnější vázací drát o průměru 1,8 mm i tenký vázací drátek o průměru 0,65 mm.

PAMĚTNÍ KÁMEN

Suchý pastel působí měkce a bezprostředně. Tato technika je přímočará – nejdříve slabě naznačíme plochy a pak můžeme přidávat na síle barvy. Zrnitý podklad oblázku při malbě pastelem není na závadu, spíš naopak drobné krupičky pastelu na oblázku působí zajímavě. Silnou vrstvu pastelu nanesenou na oblázku nelze již opravovat, pouze můžeme celý oblázek omýt vodou, mýdlem a začít znovu. K menším opravám použijeme plastickou gumu. Chceme-li upřesnit malbu, lehce ji kolorujeme v tenkých linkách vodovými barvami.

1. K malbě pastelem můžeme použít i tmavý oblázek se zrnitým povrchem. Krajinku si lehce předkreslíme tužkou. Pastelem vymalujeme jednotlivé plošky.

TIP: Suchý pastel koupíme ve výtvarných potřebách a v některých papírnictvích.

- Suchý pastel se zachytí na vyvýšených místech a vytvoří zrnitý obraz. Malý obrázek upřesníme tahy tenkého štětce namočeného do akvarelové barvy.

TIP: Hrubou malbu na menším zrnitém obláčku upřesníme tahy štětcem namočeným do akvarelové barvy.

- Zářivá barva dřevěných švédských domečků vynikne i na tmavě zrnitém obláčku. Zejména světlé odstíny a bílá barva až plasticky vystupuje z plochy do popředí. Po nalakování kámen i barva trochu ztmavnou.

- Trojúhelníkový obláček kopíruje bílou plachtu loďky plující po moři. I zde využíváme přirozenou zrnitost obláčku. Chceme-li tuto zrnitost potlačit, rozetřeme barvu krouživým pohybem prstu.

- Pastel nakonec zafixujeme akrylovým lakem, aby se jemné prašné barvy nesesetřely. Lak ve spreji rozprašujeme raději z větší vzdálenosti, asi 40 cm. Stříkáme-li jej příliš blízko, slije se do souvislé plochy a barvy příliš potlačí.

DĚTSKÝ VĚŠÁČEK

Vyrobme hezký dětský věšáček namalovaný *akrylovými barvami*, který se dětem bude líbit. Tyto barvy jsou po zaschnutí nerozpustné, takže věšák při znečištění můžeme umýt. Jednotlivá místa budou označena obláčky namalovanými akrylovými barvami. Akrylové barvy jsou houževnaté a pružné. Brzy vysychají, takže jednotlivé vrstvy můžeme rychle nanášet na sebe. Zároveň však nezbyvá mnoho času pro práci s barvou na podložce, oproti olejomalbě. Akrylové barvy můžeme použít všestranně – ve velmi tenkých průsvitných vrstvách nebo silně pastózní s texturami. Kromě tradičních kombinovaných metod můžeme tuto barvu škrábat, vytlačovat, stříkat jako polevu, rozprašovat, či míchat s plnidly pro získání textury, nebo dokonce tkaných efektů. Akrylová barva se ředí vodou a po zaschnutí se vodou již nerozpouští. Hodí se pro ni většina povrchů, pokud jsou čisté, nemastné, bez prachu a dostatečně drsné.

Postup:

1. Malý dřevěný věšáček pro děti vyrobíme z odřezku prkénka rozměru asi 23 cm × 14 cm a čtyř dřevěných kolíčků pro zavěšování. Do prkénka vyvrtáme čtyři otvory pro kolíčky ve vzdálenosti 6 cm od sebe, umístěné 4,5 cm od spodního okraje (rozměry jsou uvedeny ke středu zakreslených křížků).

- Potom přitlučeme na zadní stranu věšáku dvě poutka k zavěšení, nebo k ní přilepíme oboustrannou pěnovou lepicí pásku. Dřevěné zavěšovací kolíčky přitlukneme kladívkem do dírek. Bílý Balakryl tónujeme zelenou a žlutou akrylovou barvou, či jiným odstínem. Nakonec věšáček celý natřeme.

TIP: Oboustrannou pěnovou lepicí pásku koupíme v papírnictví. Drží velmi pevně, takže ji můžeme použít i k lepení oblázků.

- Vybereme čtyři vhodné hladké oblázků, které ještě předem natřeme bílou barvou. Věšák i oblázků natíráme celkem ještě asi dvakrát, aby barvou neprosvítilo dřevo ani kámen. Následující nátěr děláme vždy po zaschnutí předešlého.
- Nakonec přilepíme oblázků nad kolíčky pro označení jednotlivých věšáčků. Oblázků potřeme ze zadní strany rozmíchaným dvousložkovým epoxidovým lepidlem a přitiskneme je k ploše. Za 4 minuty se lepidlo vytvrdí a za 8 hodin je definitivně pevné. Takový věšák se hodí do dětského pokoje na hračky, nebo do koupelny pro žínky a malé ručníky.

TIP: Epoxidové dvousložkové adhesivní lepidlo koupíme v domácích potřebách v prodejnách pro dům a zahradu. Zde dostaneme také zavěšovací kolíčky, nebo háčky a dřevěná prkénka.